

Frankie Carbo era, en realitat, Francesc Carbó

El gàngster Frankie Carbo es deia, en realitat, Francesc Carbó, i era fill d'un obrer tèxtil de Manlleu. Frankie Carbo, mà dreta d'Al Capone per a tot allò que feia referència a l'extorsió dins del món de la boxa, va morir a Miami, a 76 anys, després d'haver-ne passat uns quants a la presó. Aquest era un dels molts descobriments que el periodista Carles Capdevila ens explicava en el seu llibre *Nova York a la catalana* publicat ja fa uns mesos. Ahir, Capdevila va actuar a l'Ateneu Barcelonès, dins del cicle Literatura i Viatges, i va demostrar que la passió per Nova York no li ha estat efimera. He dit que el llibre de Carles Capdevila es va publicar fa uns mesos. Doncs bé, ell mateix es va encarregar de posar-nos al dia sobre els llibres que des d'aleshores han sortit a Catalunya on apareix la ciutat de Nova York: *Histèries de Nova York* del periodista Josep Escarré; *Nova York era la seva ciutat* d'Octavi Egea, recull de narracions que diumenge va guanyar un dels premis Recull; i *El legislador* de Miquel de Palol. La fascinació que Capdevila sent per Nova York prové de dues llumeneres: *La llumenera de Nova York*, que és una publicació que van

El periodista Carles Capdevila

editar a partir del 1874 dos catalans que hi vivien, i la llumenera de Woody Allen, que viu a Manhattan, d'on no pensa pas moure-se'n. El cineasta ha dit: "No tinc cap mena de dubte que fora de Manhattan existeix un món, per a mi desconegut. L'única cosa que no sé és si cau gaire lluny, i a quina hora tanquen."

Però en el moment de les frases solemnes el nostre Josep Pla no es queda curt. Dic el nostre perquè s'entengui que aquesta vol ser una contribució modestíssima, insignificant, a l'Any Pla. Pla va visitar Nova York durant vuit dies durant l'any 1954. Nèstor Luján m'havia explicat la primera vegada que Josep Pla i ell s'havien aturat davant d'una màquina automàtica que expenia Coca-cola. Tots dos estaven disposats a cedir a l'altre l'honor de ser el primer a tastar la beguda. Sembla que, finalment, en Nèstor va prendre la iniciativa i en Josep Pla el va seguir, amb resignació. No crec que cap dels dos reïncidís. Doncs bé, d'aquell viatge de vuit dies en va sortir un llibre de 250 pàgines on Pla canta les excel·lències de la netedat de Nova York enfront de la brutícia d'Europa -probable eufemisme per referir-se a Barcelona- i on canta, també, les excel·lències d'un nou invent, la televisió, que encara trigaria un parell d'anys a arribar a Espanya. Pla s'allarga i s'allarga explicant els beneficis i els perjudicis que per a la salut individual i col·lectiva pot comportar aquest nou sistema de comunicar-se i acaba amb una frase lapidària: "El millor d'aquests aparells és el silenci que es produeix quan l'has tancat." Carles Capdevila, en explicar-ho, es va guanyar un llarg aplaudiment.